

Kan ik mijn eigen bijdrage nog dragen?

Rapportage enquête eigen bijdrage Wmo-maatwerkvoorzieningen in Berg en Dal

WMO-Adviesgroep Berg en Dal

Werkgroep rapportage Wmo-enquête
Gaby Haukes
Herman Heuver
Thérès Wieland-Ruth

Berg en Dal, oktober 2016

Voorwoord

Sinds januari 2015 wordt van eenieder die gebruik maakt van een Wmo-maatwerkvoorziening een substantiële financiële bijdrage gevraagd. Die eigen bijdrage is meestal groter dan voorheen. Landelijk werd vanaf eind 2015 de zorg geuit over het negatieve effect ervan op het besteedbaar inkomen van grote groepen Wmo-cliënten. De hoogte van de eigen bijdrage zou tevens leiden tot het mijden van zorg.

De WMO-Adviesgroep Berg en Dal (verderop kortweg genoemd als WMO-Adviesgroep) was ook bezorgd over het mogelijk negatieve effect op de Wmo-cliënten met een maatwerkvoorziening van de gemeente Berg en Dal. Daarom stelden zij een beperkte schriftelijke enquête op met vragen over de gevolgen van de eigen bijdrage op de persoonlijke financiële situatie. (bijlage 1, enquête eigen bijdrage).

De WMO-Adviesgroep biedt bij deze aan het bestuur van de gemeente Berg en Dal de rapportage - met resultaten en aanbevelingen - van deze enquête aan. De werkgroep is gaarne bereid tot het verstrekken van een nadere toelichting.

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	3
Methode.....	3
Resultaten en discussie	4
Respons.....	4
Hoogte eigen bijdrage en kwijtschelding.....	4
Financiële gevolgen	4
Soort Wmo-maatwerk.....	5
Aanbevelingen.....	6
Conclusie en samenvatting	7
Bijlagen.....	8
Bijlage 1 Enquête WMO-Adviesgroep	8
Bijlage 2 Aantal en soorten gebruikte Wmo-voorzieningen.....	10
Bijlage 3 Informatieve Raadsnota Eigen bijdrage (ST).....	11

Inleiding

De directe aanleiding voor deze enquête kwam voort uit de landelijke publiciteit eind 2015 en begin 2016 over de hoogte van de te betalen eigen bijdrage voor Wmo-maatwerkvoorzieningen. Deze zou onaanvaardbare negatieve effecten hebben op het besteedbaar inkomen van grote groepen Wmo-cliënten. Ook zou deze leiden tot het mijden van zorg; een door de wetgever niet beoogd effect.

Dit was voor de WMO-Adviesgroep aanleiding om te onderzoeken of de landelijk geuite bezwaren tegen de werking van de door gemeente vastgestelde hoogte van de eigen bijdrage redenen vormden tot vergelijkbare zorgen voor de bewoners van de eigen gemeente. Daarom besloten wij om het gemeentebestuur op te roepen tot actie op dit thema. Het advies om in eerste instantie het thema eigen bijdrage zo spoedig mogelijk te gaan evalueren, is daarna middels een door de raad op 28 april 2016 aanvaarde motie overgenomen. Op 19 mei heeft de Wmo-wethouder een vergadering van de WMO-Adviesgroep voor nader overleg bijgewoond. De raad heeft vervolgens op 9 juni een informatieve themabijeenkomst over o.a. de eigen bijdrage gehouden.

In de tussentijd vroeg de WMO-Adviesgroep door middel van twee artikelen in de lokale pers aandacht voor dit onderwerp. Ook op de Gemeentepagina is een artikel geplaatst door de gemeente. Verder is aan de Sociale Teams verzocht alert te zijn betreffende signalen over de eigen bijdrage. Zij deden hiervan verslag in een informatieve raadsnota eigen bijdrage (Bijlage 3) Deze activiteiten leverden echter te weinig concrete gegevens op voor het doen van een breed gedragen voorstel tot behoud of wijziging van het huidige door B. en W. vastgestelde beleid. In goed overleg met gemeente en fracties is daarom overeengekomen een schriftelijke enquête onder alle cliënten met een Wmo-maatwerkvoorziening te houden met als doel de financiële gevolgen te peilen.

Methode

Over de inhoud van de enquête is met de gemeente overleg gevoerd. Het aantal vragen in de enquête was beperkt om cliënten niet te overvoeren met vragen.

Omdat de enquête de formele verantwoordelijkheid is van de WMO-Adviesgroep, is deze ook verantwoordelijk voor de correcte verwerking van alle binnengekomen antwoorden, alsmede voor het opstellen van een rapport met aanbevelingen.

De WMO-Adviesgroep heeft de enquête tezamen met een inleidende brief, een portovrije antwoordenvolp en de folder van de WMO-Adviesgroep in enveloppen gedaan. De gemeente heeft ze op 26 augustus 2016 verzonden naar 1614 adressen om de anonimiteit te waarborgen, vanwege het privacygevoelige onderwerp van de enquête. Tot 15 september 2016 kon de enquête worden teruggezonden. Van de 1614 enquêtes kwamen er 445 retour, dat is 28 %.

Alle formulieren zijn na nummering in een excelsheet verwerkt om te berekenen, inclusief alle opgeschreven opmerkingen. Alle 39 personen die aangaven teruggebeld te willen worden, zijn door de WMO-Adviesgroep benaderd. Zij wilden soms hulp bij het invullen van de enquête, maar vaak ook hun verhaal kwijt.

Een anoniem persoon gaf aan dat de situatie te complex was om de vragen in te vullen. Een twaalfstal formulieren was niet correct ingevuld en zeven invullers uit een verzorgingstehuis vallen buiten onze doelgroep. Van de 445 teruggezonden enquêteformulieren blijven er dus 445 minus 1, minus 12, minus 7 is 425 geldige formulieren over; dit is 26% van de 1614.

De 25 personen die bij vraag 2 antwoord a invulden, maar daarbij 'goed' doorstreepten of die 'maar net' aanvulden, zijn toegevoegd aan antwoord b, zodat mogelijke problemen beter in kaart komen.

Resultaten en discussie

Respons

De respons was boven verwachting goed; ruim een kwart (26%) van de met de enquête benaderde personen stuurde hem retour. De WMO-Adviesgroep waardeert de aandacht die heel veel inwoners aan dit onderwerp hebben besteed. Dat niet alle formulieren bruikbaar waren, leert ons dat een pilot onder de doelgroep vooraf zinvol was geweest om zoveel mogelijk problemen bij het invullen te voorkomen.

Hoogte eigen bijdrage en kwijtschelding

Vraag 1a over de hoogte van de eigen bijdrage is voor het antwoord op onze vraag niet echt relevant, dus die wordt niet meegenomen in de hiernavolgende analyse. Opvallend was dat 79 personen aangaf € 0 aan eigen bijdrage te betalen. Dat is begrijpelijk voor de 35 invullers die kwijtschelding krijgen. Van de resterende 44 formulieren gaven 14 personen een vraagteken aan en 6 personen 'n.v.t.' bij vraag b over kwijtschelding. Van de overige 24 personen is niet verklaarbaar waarom zij € 0 invulden.

Bij vraag 1b gaf een kwart van de invullers (107) aan kwijtschelding te krijgen.

Momenteel hanteert de gemeente een 110% grens voor recht op kwijtschelding van de CAK eigen bijdrage. De inkomensgroep tot 120% komt voor een gemeentelijk zorgpakket in aanmerking. De voordelen voor gebruikers van genoemd pakket wegen we mee in onze aanbeveling.

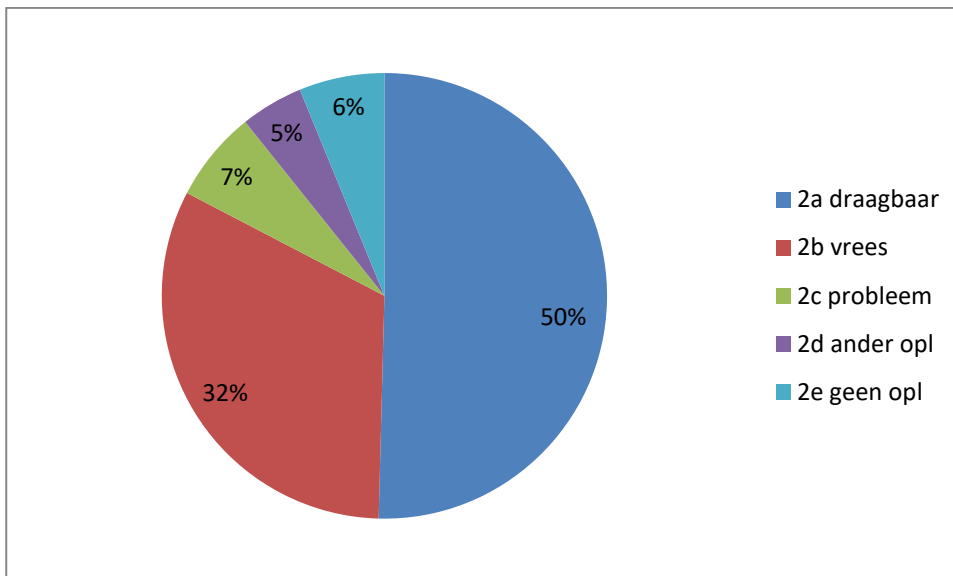
Financiële gevolgen

Vraag 2 betreffende de financiële gevolgen van de eigen bijdrage is door 242 personen beantwoord (57%), dus 43% beantwoordde die vraag niet, waarvan 76 formulieren ten onrechte niet, omdat zij geen kwijtschelding ontvingen. Niet duidelijk is waarom deze 18% zonder kwijtschelding de keuze bij vraag 2 niet heeft aangegeven.

Tabel 1 Aantal ingevulde antwoorden

	Geldig	1b	2	2a	2b	2c	2d	2e
Vragen		Kwijtschelding	? of n.v.t.	Goed dragen	Vrees financiële problemen	Heb al financiële problemen	Andere oplossing	Geen oplossing
Aantallen	425 = 26% van 1614	107	76	122	78	16	11	15
						242		

Figuur 1 Percentuele verdeling antwoorden op vraag 2 over effect op eigen bijdrage

1. De helft van de invullers (van vraag 2) gaf met antwoord 2a aan de gevolgen van de eigen bijdrage financieel goed te kunnen dragen.
2. De andere helft ondervindt financiële gevolgen waar zij problemen mee hebben of denken te krijgen.
 - Hiervan koos een derde antwoord b en gaf daarmee aan financiële problemen te vrezen.
 - Het aantal personen dat al in de problemen zit (antwoord 2c en 2e) is 7% en 6%.
 - Ruim een tiende is 'Wmo-mijder' (antwoord 2d en 2e) te noemen, omdat zij een andere oplossing vonden of nog zoeken.

Een kwart van de antwoorders raakt in de financiële problemen met het huidige beleid van de gemeente. Wij zien geen reden om aan te nemen dat dit voor degenen die niet hebben gereageerd anders zal zijn. Dus ruim 400 Wmo-cliënten in de gemeente komen in de problemen. Dit is een verontrustende uitslag, waar we in de aanbevelingen op terug zullen komen.

Financiële problemen worden niet lichtvaardig gemeld. In het algemeen wordt niet snel toegegeven krap bij kas te zitten, of dit te vrezen. Het feit dat een deel zelfs Wmo-mijder was geworden door de eigen bijdrage geeft een vreemde invulling van de slogan 'zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen leven'. Als de eigen verantwoordelijkheid inhoudt dat men zorg gaat mijden, loopt het beleid spaak. Ook daar komen we in de aanbevelingen op terug.

Soort Wmo-maatwerk

Een vijfde van de invullers gaf bij vraag 3 aan individuele begeleiding te krijgen, gemiddeld 4 uur per week. Echter, een deel zal huishoudelijke hulp verward hebben met individuele begeleiding, hetgeen de data minder hard maakt.

Een derde gebruikt volgens vraag 4 één of meer hulpmiddelen, variërend van vervoersmiddelen, zoals rolstoel en scootmobiel tot bed en aanpassingen in huis zoals plasstoel en traplift (zie voor hoeveelheden en soorten hulpmiddelen bijlage 2). Een duidelijk verband tussen het aantal gebruikte hulpmiddelen en de financiële problemen was niet te leggen.

De door de invullers geplaatste opmerkingen van de strekking 'ik heb het zelf maar gekocht, want anders te duur' of 'wil zelf iets gaan regelen' wijzen in de richting dat in de toekomst minder geleend gaat worden. Zelf kopen van hulpmiddelen zal voor veel mensen financieel gunstiger blijken. Dat komt overeen met één van de signalen van het Sociaal Team (zie bijlage 3).

Aanbevelingen

Toen in juni de informatieve raadsnota (bijlage 3) aan de orde was met 'knoppen waaraan kan worden gedraaid' om het beleid inzake eigen bijdrage te wijzigen, ontbraken kwantitatief en kwalitatief voldoende gegevens voor een besluit.

Door onderliggende enquête weten we dat de eigen bijdrage bij 50% van de betalende groep een negatief effect heeft in de vorm van bestaande of gevreesde financiële problemen, dan wel in de vorm van het mijden van zorg. De WMO-Adviesgroep vindt dat een onaanvaardbaar deel en adviseert daarom het bestuur van de gemeente Berg en Dal om het huidige beleid rond de eigen bijdrage op Wmo-maatwerkvoorzieningen deels te wijzigen.

De WMO-Adviesgroep adviseert de gebleken financiële problemen als gevolg van de eigen bijdrage voor de in deze relevante inkomensgroep te verlichten door op gezinsniveau meer maatwerk toe te passen.

Omdat niet het gehele kwijtschelding bedrag van de CAK bijdrage op de begroting van de gemeente rust, is ons advies op de drie parameters uit de nota van het Sociaal Team als volgt:

1. De minimagrens van 110% handhaven, omdat meer maatwerk volgens de gemeente te duur zal uitpakken.
2. Voor de inwoners met een inkomensgrens van 120% het gemeentelijke zorgverzekeringspakket handhaven. Deze inwoners wijzen op de "aanvullende voorwaarden" van het VGZ Compleet zorgpakket.
3. Gezien de uitslag van de enquête ligt het zwaartepunt bij de inwoners die in financiële problemen komen door stapeling van Wmo-voorziening kosten. Wij adviseren om voor deze groep een ruimere kwijtscheldingsregeling te treffen.

Tot verder meedenken is de WMO-Adviesgroep graag bereid.

Conclusie en samenvatting

De WMO-Adviesgroep heeft 425 ingevulde vragenlijsten over de eigen bijdrage voor Wmo-maatwerkvoorzieningen in de gemeente Berg en Dal beoordeeld. Hiervan gaven 242 personen aan welk effect de bijdrage heeft op hun financiële positie. De helft hiervan kon de gevolgen financieel goed dragen. De andere helft gaf een negatief effect aan en vreest in financiële problemen te komen, of is dit al of mijdt de Wmo vanwege de hoogte van de eigen bijdrage.

Omdat aangenomen mag worden dat dit negatieve effect gemeentebreed zo'n 400 personen betreft, adviseert de WMO-Adviesgroep om het beleid als volgt aan te passen:

1. De minimumgrens van 110% voor kwijtschelding handhaven.
2. Voor inwoners met een inkomensgrens van 120 % het gemeentelijk zorgverzekeringspakket handhaven.
3. Voor inwoners met stapeling van Wmo-zorgkosten en daardoor reële of dreigende financiële problemen een ruimere kwijtscheldingsregeling treffen.

Tot verder meedenken is de WMO-Adviesgroep graag bereid.

Bijlagen

Bijlage 1 Enquête WMO-Adviesgroep

- 1 Na indicatie door de gemeente, was/ is het totaalbedrag dat het CAK mij per periode (13 periodes per jaar!) voor (een) Wmo-voorziening(en) in rekening bracht/brengt:
 - 1a het laatst geldende periode bedrag in 2015 of in 2016 €
 - 1b ik heb kwijtschelding Ja /Nee *
ja, ga verder met vraag 3
nee, ga verder met vraag 2

- 2 Welke gevolgen heeft de eigen bijdrage financieel voor u? *
 - 2a die kan ik financieel goed dragen
 - 2b ik vrees daardoor in financiële problemen te komen
 - 2c ik heb al betalingsproblemen door de eigen bijdrage
 - 2d vanwege de eigen bijdrage maak ik geen gebruik van de Wmo; er is een andere oplossing gevonden
 - 2e vanwege de eigen bijdrage maak ik geen gebruik van de Wmo; ik heb nog geen andere oplossing gevonden

Dit zijn de centrale vragen van onze enquête. We zouden het op prijs stellen als u ook onderstaande aanvullende vragen wilt invullen.

- 3 Heeft u in 2016 individuele begeleiding (door een officiële instantie) Ja/ Nee *
ja, vul vraag 3a in en daarna vraag 4
nee, ga verder met vraag 4

- 3a Ja; in 2015/2016 is het aantal uren per week voor individuele begeleiding dat ik vergoed krijg

- 4 Heeft u in 2016 één of meerdere zorghulpmiddelen (bijvoorbeeld een scootmobiel, elektrische rolstoel of traplift) in bruikleen via de Wmo?
Ja / Nee*

ja, het gaat om zorghulpmiddelen (het aantal), te weten:

.....
.....

* één antwoord omcirkelen

EINDE ENQUETE-DEEL, zie ommezijde

Wij verwerken de gegevens van deze enquête anoniem. Wij vragen u wel om uw postcode te vermelden, ZONDER huisnummer. Zodat wij kunnen registreren in welk gebied van de gemeente Berg en Dal de formulieren zijn ingevuld.

Postcode:.....

Vraag zo nodig hulp - van een mantelzorger, familie - bij het invullen van deze enquête.

Heeft u vragen of opmerkingen over de enquête dan kunt u contact met ons opnemen.
Per telefoon: Willy Fleuren 06 54 72 42 55

Of

Per mail: info@wmoadviesgroepbergendal.nl

Of

Per brief: WMO-Adviesgroep Berg en Dal,
Schubertstraat 2,
6561 EN Groesbeek.

Als u liever heeft dat wij contact met u opnemen, vult u dan alstublieft hieronder wel uw naam en telefoonnummer in.

Naam: telefoonnr.:

Eventueel: Adres:

Wij verzoeken u het ingevulde formulier binnen twee weken, dus vóór 15 september terug te sturen in bijgesloten envelop. Een postzegel is niet nodig. Met de gemeente is afgesproken dat de binnenkomende antwoordenvelopen rechtstreeks naar de WMO-Adviesgroep gaan voor de verwerking van alle antwoorden.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

WMO-Adviesgroep Berg en Dal

Bijlage 2 Aantal en soorten gebruikte Wmo-voorzieningen

2	ES	elektrische step
6	ROL	rollator
54	RS	rolstoel, soms el, soms niet
2	TS	trippelstoel
49	SM	scootmobiel
1	DL	daklift op auto
1	HA	huisaanpassingen
5	DS	douchestoel
1	TF	tandemfiets
1	FO	fiets met ondersteuning
2	PS	plasstoel
2	TIL	tillift
26	TL	traplift

Bijlage 3 Informatieve Raadsnota Eigen bijdrage (ST)

Eigen bijdrage (onder de Wmo2105 heet dit: bijdrage in de kosten)

Voor Wmo-maatwerkvoorzieningen geldt een bijdrage in de kosten, aangeduid als de 'eigen bijdrage'. De eigen bijdrage geldt alleen voor 18+. De Jeugdwet kent geen eigen bijdrage. Gemeenten bepalen, binnen het vastgestelde wettelijk kader, zelf het beleid met betrekking tot de eigen bijdrage.

Voor welke Wmo VOORZIENINGEN geldt een eigen bijdrage?

Voor alle Wmo voorzieningen geldt een eigen bijdrage, met uitzondering van ondergenoemde voorzieningen.

- a. Rolstoelvoorziening, rolstoelaccessoires en duwondersteuning.
- b. De Vervoerspas ten behoeve van het collectief vervoer;
- c. Maatwerkvoorzieningen (Wmo 2015) of Individuele voorzieningen (Jeugdwet) voor een minderjarig kind, met uitzondering van woonvoorzieningen;
- d. Arbeidsmatige dagbesteding;
- e. Eenmalige tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen;
- f. Vergoeding voor huurderwing
- g. Jeugdhulp
- h. Maatwerkvoorzieningen voor Zorgmijders zolang de situatie niet stabiel is;

Als het gaat om een woningaanpassing ten behoeve van een minderjarige cliënt wordt **wel** een eigen bijdrage in de kosten opgelegd, namelijk aan de ouder(s) van deze cliënt.

Hoogte van de eigen bijdrage

De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van het inkomen en vermogen van de klant¹. Er wordt nooit meer betaald dan de kostprijs van de voorziening en nooit meer dan de wettelijke maximale eigen bijdrage die hoort bij het inkomen en vermogen².

De gemeente Berg en Dal hanteert net als de regiogemeenten (uitgezonderd gemeente Nijmegen³) de maximale wettelijk toegestane eigen bijdrage en gaat uit van de daadwerkelijke kostprijs van de voorziening.

De eigen bijdrage wordt per periode van vier weken berekend. De kostprijs per uur/dagdeel of maand wordt hiervoor omgerekend naar een periode van vier weken. Voorbeeld: kostprijs specialistische dagbesteding is € 35,- per dagdeel. Wanneer de klant 4 dagdelen per week naar de dagbesteding gaat, is de kostprijs per periode van vier weken € 560,- (€ 35,- x4x4). Voorbeeld 2: voor een scootmobiel betaalt de gemeente € 40,- huur per maand. De kostprijs per periode van vier weken is € 36,90 .

Het CAK zorgt er via het anticumulatiebeding voor dat klanten bij een 'stapeling van Wmo-voorzieningen' nooit meer betalen dan de wettelijke maximale bijdrage die hoort bij het inkomen en vermogen.

Op de website van het CAK kan een voorbeeldberekening worden gemaakt.

¹ Zie tabel 1 voor de maximale eigen bijdrage naar inkomensgroep op blz 4.

² Wanneer de kostprijs hoger is dan de maximale eigen bijdrage die hoort bij het inkomen en vermogen, dan betaalt de klant de maximale eigen bijdrage. Wanneer de maximale eigen bijdrage hoger is dan de kostprijs, dan betaalt de klant maximaal de kostprijs over die periode.

³ De gemeente Nijmegen heeft een maximale kostprijs van € 20,- vastgesteld voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf (max. € 20,- per rep. uur, dagdeel of etmaal). Daarnaast hanteert Nijmegen afwijkende/hogere inkomensgrenzen voor de lage eigen bijdrage.

Ook is er inmiddels een eigen bijdrage app van het CAK. Deze is verspreid onder de ST's. Helaas is de gemeente Berg en Dal niet door het CAK in de app opgenomen. Het CAK werkt aan een herstelactie.

Proces inning eigen bijdrage

Het CAK int de eigen bijdrage bij de klant. Voor sommige voorzieningen levert de gemeente de gegevens aan bij het CAK. De aanbieder speelt in dit geval geen rol in het proces. Voor sommige voorziening is de aanbieder verplicht om de informatie aan te leveren bij het CAK. De geïnde eigen bijdrage wordt teruggestort naar de gemeente.

Minimabeleid: kwijtschelding eigen bijdrage voor lage inkomens

Net als voorgaande jaren heeft de gemeente Berg en Dal voor 2016 de afspraak met het CAK dat inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm geen eigen bijdrage hoeven te betalen voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Wanneer de klant in aanmerking komt voor vergoeding van (een deel van) de kosten van de bijdrage, dan wordt dit automatisch door het CAK toegepast.

Gevolgen Transitie en ophogen maximale eigen bijdrage begeleiding van € 14 naar kostprijs

Onder de AWBZ betaalden klanten voor begeleiding of dagbesteding maximaal € 14 per uur of dagdeel. Bij de overheveling van de taken vanuit de AWBZ naar de Wmo konden gemeenten vasthouden aan het plafond van € 14,- of kiezen voor het ophogen van de maximale eigen bijdrage naar kostprijs, binnen het vastgesteld wettelijk kader.

De regiogemeenten kozen voor het laatste.

Voor de 'oude' Wmo-maatwerkvoorzieningen was het al het geval dat de werkelijke kostprijs (mede) de hoogte van de eigen bijdrage bepaalt.

Voor voormalig AWBZ-klanten betekent de wijziging dat naast het inkomen en vermogen, de werkelijke kostprijs nu de maximale eigen bijdrage bepaalt in plaats van € 14. Het gaat om de volgende tarieven: € 31 a € 35,- per dagdeel voor dagbesteding of € 45 tot € 63 per uur voor ambulante begeleiding.

Signalen uit de praktijk

Vanuit de Sociale Teams (Manon):

Er zijn geen specifieke aantallen maar de signalen zijn:

- Er zijn mensen die zorg weigeren of dreigen te weigeren vanwege de eigen bijdrage.
- Zorg stopzetten komt iets minder vaak voor.
- Wat je ziet is dat met name mensen die al richting zorg mijden gaan en die een laag inkomen hebben, de zorg dreigen af te slaan vanwege de eigen bijdrage. Het gaat dan om inwoners waar het moeilijk binnen te komen is, waar lvb problematiek een rol speelt en er vaak kinderen in het spel zijn (dat is vaak de reden dat we daar toch binnen willen komen).
- Een probleem bij de eigen bijdrage is dat het CAK wel naar het inkomen kijkt maar niet naar de uitgaven. Als mensen in de schuldsanering zitten kunnen ze nog best een redelijk inkomen hebben, maar houden ze weinig over om uit te geven en dan vinden ze de eigen bijdrage te hoog.
- Of als ze eigenlijk geen zorg willen, grijpen ze de eigen bijdrage aan om het niet te doen.
- Ik (=Manon) heb vorig jaar regelmatig de vraag gekregen van sociale teamleden of er een manier was om de eigen bijdrage kwijt te schelden. Wat er ook is/wordt geprobeerd om de zorg dan via de jeugdwet in te zetten (wat eigenlijk oneigenlijk is) zodat er geen eigen bijdrage betaald hoeft te worden.

Vanuit aanbieders

Er zijn geen specifieke aantallen maar de signalen zijn:

- Aanbieders Zintuigelijk Beperkten: klanten zien soms tijdens de toeleiding af van ondersteuning. Niet eens zozeer vanwege de daadwerkelijke hoogte van de eigen bijdrage (want die is dan nog niet bekend), maar vanwege de onzekerheid over de eigen bijdrage.
- Er zijn klanten afgehaakt vanwege de hogere eigen bijdrage
- Er zijn een paar signalen van klanten die geen indicatie willen voor specialistische dagbesteding (ouderen) vanwege de hoge(re) eigen bijdrage. Deze klanten kiezen voor de algemene voorziening in blok A. Blok A kan echter de zwaardere ondersteuning die zij nodig hebben, nog niet altijd bieden.

N.B. aan de klant wordt tijdens de toeleiding wel verteld dat er een eigen bijdrage verschuldigd is. Het Sociaal Team (ST) vertelt nog niet hoe hoog de eigen bijdrage zal zijn. De ST mogen namelijk geen inkomensgegevens vragen en kunnen daardoor de eigen bijdrage niet berekenen. Hier moeten we nog iets op vinden. Klanten hebben wel behoefte aan de informatie.

Aan welke knoppen kan de gemeente draaien om de eigen bijdrage bij te stellen?

Parameters

Voor de hoogte van de eigen bijdragen hebben gemeenten 3 parameters waaraan ze kunnen 'draaien'. De standaard parameters zijn maxima. Ieder jaar stelt het ministerie van VWS de standaard parameters van de Wmo 2015 wettelijk vast. De gemeente mag de parameters aanpassen. Aanpassing van de wettelijke parameters mag alleen tot een lagere bijdrage leiden en niet tot een hogere.

Het gaat om de volgende parameters:

1. Parameter 1 (A): Maximale periode bijdrage

De ondergrens van de maximale eigen bijdrage die per 4 weken betaald moet worden. Deze ondergrens is afhankelijk van het aantal personen in een leefeenheid (meerpersoons of éénpersoons).

De ondergrens van de maximale EB (parameter 1) is voor 2016 vastgelegd op: €19,40 voor de groep 65 plus ongehuwd en 65 min ongehuwd en €27,80 voor de groep 65 plus gehuwd en 65 min gehuwd. De gemeente kan dezelfde of lagere tarieven kiezen.

Wie heeft profijt van aanpassing van deze parameter? Alle klanten.

2. Parameter 2 (B): Inkomensgrens

Het inkomenspunt vanaf waar de eigen bijdrage met een vast percentage toeneemt. Startpunt inkomensafhankelijk deel (parameter 2) ligt op 120% van het relevant sociaal minimum. Dit inkomen is vastgelegd in de AMvB (Alg. Maatregel van Bestuur).

Hiervoor zijn vier inkomensgroepen bepaald. Deze groepen zijn:

- o 65 - ongehuwd
- o 65+ ongehuwd
- o 65 - gehuwd
- o 65+ gehuwd

Het is mogelijk om het startpunt van het inkomensafhankelijk deel te verhogen waardoor meer mensen de lage eigen bijdrage van €19,40 of € 27,40 gaan betalen.

Nijmegen heeft er voor gekozen om van deze mogelijkheid gebruik te maken en het startpunt van het inkomensafhankelijke deel van te verhogen

Wie heeft profijt van deze aanpassing? Alle klanten.

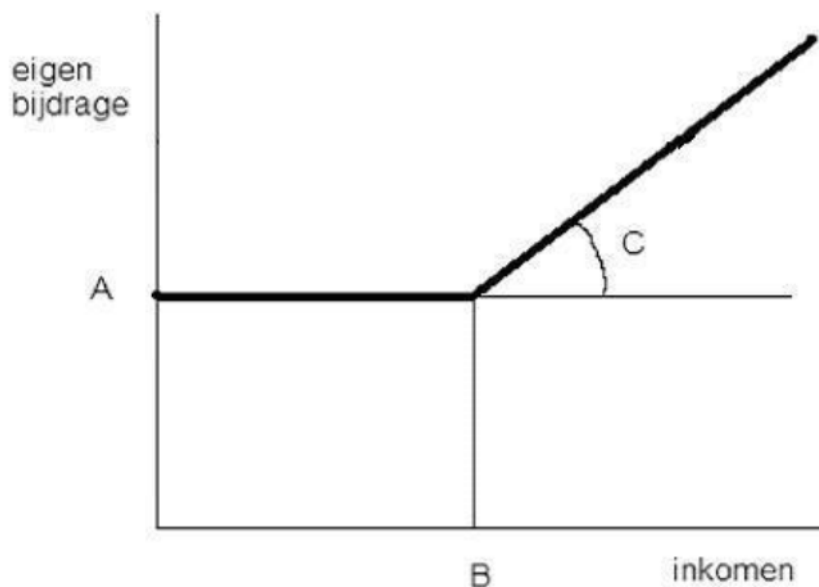
3. Parameter 3 (C): Marginaal tarief

Het stijgingspercentage van het inkomensafhankelijk deel van de eigen bijdrage. Het inkomensafhankelijk deel (parameter 3) mag niet hoger zijn dan een door het ministerie bepaald percentage, in 2016 is dit vastgesteld op 15%. Dit is ook vastgelegd in de AMvB.

Het is mogelijk om dit tarief lager vast te stellen dan 15% waardoor mensen minder eigen bijdrage betalen over hun meerinkomen.

Wie heeft profijt van deze aanpassing? Klanten met een inkomen vaná de inkomensgrens bij 2.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Tabel 1: In het overzicht hieronder staan de standaard parameters in een tabel.

Huishouden + leeftijd	1. Max.periode bijdrage	2. Inkomensgrens	3. Marginaal tarief
Eenpersoonshuishouden 65 -	€ 19,40	€ 22.486,-	15%
Meerpersoonshuishouden 65 -	€ 27,80	€ 28.177,-	15%
Eenpersoonshuishouden 65+	€ 19,40	€ 16.887,-	15%
Tweepersoonshuishouden 65+	€ 27,80	€ 23.374,-	15%

Minimabeleid parameters

Het minimabeleid maakt het voor gemeenten mogelijk om klanten tot een bepaalde inkomensgrens te ontzien van het betalen van een eigen bijdrage. Hier heeft de gemeente Berg en Dal voor gekozen.

Wie heeft er profijt van het minimabeleid? klanten met een inkomen tot de bepaalde inkomensgrenzen hoeven geen eigen bijdrage te betalen.

De kosten voor de eigen bijdrage van deze klanten betaalt de gemeente. Het CAK verrekent de kosten hiervan met de afdracht van de eigen bijdrage aan de gemeente.

Aanpassen uurtarieven, kostprijs/huurprijs hulpmiddel, pgb

Daarnaast kan de gemeente bepalen welk maximum zij doorgeeft als kostprijs (nooit meer dan de kostprijs die wij aan de aanbieder/leverancier betalen). Wanneer de kostprijs bijvoorbeeld € 60,- is voor een uur begeleiding, kan de gemeente ervoor kiezen om slechts € 30,- te laten doorberekenen in de eigen bijdrage aan de klant.

Deze aanpassing mag uitsluitend in het voordeel van de klant. Een hoger bedrag factureren dan de kostprijs, is niet toegestaan.

Voorbeelden eigen bijdrage naar inkomensgroep.

Let op: het bijdrageplichtig inkomen is het inkomen plus 8% bijtelling van het vermogen boven het heffingsvrije vermogen(grondslag sparen en beleggen, box 3).

Voorbeeld: bij een inkomen van € 36.000 en een vermogen in box 3 (exclusief het heffingsvrije vermogen) van € 30.000 is het bijdrageplichtig inkomen € 36.000 + € 2.400 (8% van € 30.000)= € 38.400

1 persoons huishoudens 65-					
landelijke systematiek		maximale EB			
inkomensgrens	22.486	minimale EB per 4 wkn	19,4		
bijdrageplichtig inkomen	EB inkomen	EB	minimale EB per jaar	totaal max EB per jaar	max EB per periode (4 weken)
(A)	(B)	15% *(B)=(D)	(F)	(D)+(F)=(G)	(G)/13
25.000	2.514	377	252	629	48
30.000	7.514	1.127	252	1.379	106
40.000	17.514	2.627	252	2.879	221
50.000	27.514	4.127	252	4.379	337
60.000	37.514	5.627	252	5.879	452
70.000	47.514	7.127	252	7.379	568
80.000	57.514	8.627	252	8.879	683
90.000	67.514	10.127	252	10.379	798

Meer persoons huishoudens 65-					
landelijke systematiek		maximale EB			
inkomensgrens	28.177	minimale EB per 4 wkn	27,8		
bijdrageplichtig inkomen	EB inkomen	EB	minimale EB per jaar	totaal max EB per jaar	max EB per periode (4 weken)
(A)	(B)	15% *(B)=(D)	(F)	(D)+(F)=(G)	(G)/13
30.000	1.823	273	361	635	49
40.000	11.823	1.773	361	2.135	164
50.000	21.823	3.273	361	3.635	280
60.000	31.823	4.773	361	5.135	395
70.000	41.823	6.273	361	6.635	510
80.000	51.823	7.773	361	8.135	626
90.000	61.823	9.273	361	9.635	741

1 persoons huishoudens 65+					
landelijke systematiek		maximale EB			
inkomensgrens	16.887	minimale EB per 4 wkn	19,4		
bijdrageplichtig inkomen	EB inkomen	EB	minimale EB per jaar	totaal max EB per jaar	max EB per periode (4 weken)
(A)	(B)	15% *(B)=(D)	(F)	(D)+(F)=(G)	(G)/13
20.000	3.113	467	252	719	55
30.000	13.113	1.967	252	2.219	171
40.000	23.113	3.467	252	3.719	286
50.000	33.113	4.967	252	5.219	401
60.000	43.113	6.467	252	6.719	517
70.000	53.113	7.967	252	8.219	632
80.000	63.113	9.467	252	9.719	748
90.000	73.113	10.967	252	11.219	863

Meer persoons huishoudens 65+					
landelijke systematiek		maximale EB			
inkomensgrens	23.374	minimale EB per 4 wkn	27,8		
bijdrageplichtig inkomen	EB inkomen	EB	minimale EB per jaar	totaal max EB per jaar	max EB per periode (4 weken)
(A)	(B)	15% *(B)=(D)	(F)	(D)+(F)=(G)	(G)/13
25.000	1.626	244	361	605	47
30.000	6.626	994	361	1.355	104
40.000	16.626	2.494	361	2.855	220
50.000	26.626	3.994	361	4.355	335
60.000	36.626	5.494	361	5.855	450
70.000	46.626	6.994	361	7.355	566
80.000	56.626	8.494	361	8.855	681
90.000	66.626	9.994	361	10.355	797